

KADINA KARŞI KÜLTÜREL ŞİDDET, SEBEPLERİ VE ÖNLENMESİNE DAİR ÇÖZÜM YOLLARI

Oğuzhan SARAÇ*

Özet

İnsanlar; doğumla başlayan kültürlenme sürecinde neyin doğru-yanlış olduğuna dair değerleri anlamaya ve bu değerleri kullanarak çevresinde olup bitenleri algılamaya çalışırlar. Bu süreç içerisinde cinsiyet önemli bir etkidir ve bunun üzerinden roller belirlenir. Rol, bir grup içerisinde belli bir konumu olan insanın yerine getirmesi gereken davranışlar anlamına gelmektedir.

Kadın-erkek olmanın sadece biyolojik farkı yoktur; bunun simgesel dünyada bir karşılığı vardır. Kadının sosyal alanda simgesel karşılığı, ağırlıklı annelik üzerine oturtulmuştur. Kadının anne olarak simgeselleştirilmesi, kadını toplumsal değer sıralamasında zarar görmesine sebep olan bir konuma hapseder. Bu durum, kadını toplumsal alanda zayıf düşürür.

Topluma istenecek ve istenmeyecek şeylerin ne olduğunun filmler, açık-örtülü mesajlar aracılığıyla iletildiği şiddet türüne kültürel şiddet adı verilmektedir. Bu şiddet türünde, yanlış ölçütler ve normlar fark ettirilmeden kabul ettirilmektedir.

Şiddetin bireysel ve toplumsal yaşamdaki etkisini azaltmanın yolu, saldırgan davranışa götüren egemen kültürün değiştirilmesinden geçmektedir. Bu kültürün temel bileşenleri; işlevsel olmayan aile yapısı, inanç sisteminden beslenen ahlak anlayışının belirleyici olduğu toplumsal normlar ve rollerdir.

Anahtar Kelimeler

Kadına şiddet, kültürel şiddet, toplumsal roller, kadın, toplumsal cinsiyet

---

* Karadeniz Teknik Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 3. sınıf öğrencisi, ogushansarac@gmail.com

Giriş

Steinmetz'e göre; bir bireyin yaralanmasına, sindirilmesine, öfkelenmesine veya duygusal baskı altına alınmasına yol açan fiziki veya herhangi bir şekildeki davranış ve muamele biçimi şiddettir. (Yıldırım, 1998:126) Birçok toplumda şiddet denildiği zaman kişilerin aklına fiziksel şiddet gelmektedir. Fakat tanımdan da anlaşılacağı gibi şiddet, sadece fiziksel olmayıp daha birçok farklı şekilde de meydana getirilebilmektedir.

Şiddet, gücünün zayıf ezme, sindirme aracı olarak kullanıldığından dünya toplumlarına baktığımızda zayıf olarak nitelendirilebilecek kadınlar büyük bir kesimi teşkil etmektedir. Kadınlara şiddet uygulanan alanları incelediğimizde çok şaşırtıcı bir sonuç ortaya çıkmaktadır. Kişinin kendini en çok güvende hissetmesi gerektiği yerde, yani evinde, yani ailesinin içinde en çok şiddete maruz kaldığı görülmektedir. Kadına şiddetin en fazla aile içinde görülmesinin sebebi, erkeğin evin reisi sayılması ve buna bağlı olarak da bu reisliğin üzerine bir gölge düştüğünü hissettiğinde veya düştüğünde kim olursa olsun ona karşı şiddet uygulayarak konumunu güçlendirme düşüncesi etkili olabilmektedir. (Yıldırım, 1998: 89) Kadına karşı aile içi şiddet, erkekler ve kadınlar arasındaki güç dengesizliğinden kaynaklanmaktadır. Burada sözü edilen güç sadece fiziksel olmayıp ekonomik, toplum nezdindeki değer vb. ni de kapsamaktadır.

Aile içi şiddet üzerine yapılan çalışmalar göstermektedir ki kadına yönelik şiddetin altında bireysel nedenlerden daha çok toplumsal nedenler yatmaktadır. (Yıldırım, 1998: 200) Her toplumda, kadına karşı şiddeti meşru gösteren, şiddeti toplum nazarında doğru gibiymiş gibi lanse edilmesine sebep olan en önemli faktör o toplumun sahip olduğu kültürüdür. Kültürün sebep olduğu, kültürden kaynaklanan şiddet türüne kültürel-normatif şiddet adı verilir. İnsan doğumla başlayan kültür alış-verişlerinde "doğru-yanlış" ya da "haklı-haksız" gibi değerleri ve bu değerlerden yararlanarak çevresinde gerçekleşen olaylarda teşhis koymak, talepte bulunmak, yargılamak gibi davranışlarda bulunmaktadır. (Mutlu Çocuklar Derneği, 2012:77) Bu davranışlarda bulunurken kültürünün ona kattıklarından faydalanmaktadır.

Her toplumun sosyal hayatındaki gelişimlerde etkili olan farklı dinamikler vardır. Bunlar; farklı dinlere mensup olma, bulunulan coğrafi yer ve iklimin kişiler üstündeki etkisi, o coğrafyada meydana gelen gelişmelere paralel olarak yer edinen örf-adetler vb. leridir. Bu farklı dinamiklerden dolayı her toplumda kadına verilen değer, bunların sahip olduğu hak ve özgürlükler değişkenlik göstermektedir. Bu değişkenlikten dolayı her toplumun kendine ait normları bulunur. Normlar, belli davranışların uygun, doğru ya da yanlış, uygunsuz olarak tanımlanmasına ilişkin inançlar olarak tanımlanabilir.

Bunlara uyulmadığı takdirde de belli yaptırımları vardır. (Mutlu Çocuklar Derneği, 2012:80) Bu dinamikler aynı zamanda toplumda farklı roller belirler. Roller, bir grup içinde yer edinen insanların yerine getirmesi gereken davranışlar bütünü anlamına gelmektedir. Bir toplum içinde kadın ve erkek ile ilişkilendirilen tavır ve davranışlar “cinsiyet benlik şeması” olarak zihinlerde yer etmekte, onların uyması beklenen rollerinin ne olduğunu göstermektedir. (Mutlu Çocuklar Derneği, 2012:80)

Cinsiyet, kadın ya da erkek olarak fiziki görünüşüne şekil veren biyolojik, fizyolojik ve genetik özelliklerdir. Toplumsal cinsiyet ise bu bireylere toplumun biçmiş olduğu rol, görev ve sorumluluklar ile toplumun bu sorumluluk yüklediği bireyleri nasıl algıladığı ve yükledikleri sorumluluklardan ne beklediğini içeren bir kavramdır. (T.C. Başbakanlık Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü, 2008:27) Bundan da anlaşılacağı üzere, kadın veya erkek olmak sadece biyolojik bir karşılık olarak görülemez. Bunların aynı zamanda simgesel olarak birer karşılığı vardır. Bunun gibi simgelerin meydana getirdiği simgesel dünya, biyolojik olarak var olanların sosyal/yaşanılan dünyadaki karşılığıdır ve konuşulan dil üzerine yansımaktadır. (Mutlu Çocuklar Derneği, 2012:87-88) Kadına yönelik şiddet, tarihsel ve kültürel belli değerlerin dışı yansımasıdır. Toplumun oluşumunda katkısı olan sosyal ve siyasi kurumlar kadınların özgürlüklerinin kısıtlanmasına sebep olmakta ve de kadına yönelik şiddeti beslemektedirler. (Yıldırım, 1998:31)

Birçok ülkede toplumsal cinsiyete dayalı normlar aile, sosyal çevre, dini kurallar, medya gibi toplumu şekillendiren, onun oluşumuna katkıda kurumlar tarafından üretilmekte ve mevcut olan kalıplar devam ettirilmektedir. (T.C. Başbakanlık Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü, 2008:28) Bu noktada medya konusunda bir parantez açmakta yarar görüyorum. Günümüzün medya araçları içerisinde en kuvvetli olanı televizyondur. Televizyon özellikle kültür seviyesi düşük, sanatsal faaliyetlere katılmayan bireylerin “kültürlenmesine” katkı sağlamakta, bunlar için vazgeçilmez olmaktadır. Televizyonda gösterilen çeşitli şiddet içerikli sahneler, izleyenlere yapılanın normal hatta doğru olduğu yönünde bir izlenim yaratmaktadır. Medyanın etkisi üzerine yazılar yazan bazı kişilere göre, dizi, film gibi seyirlik şeyler dışında magazin, yarışma programları ve şovlarda da şiddet bir iletişim aracı olarak kullanılmakta ve bunların neden olduğu etkilerden dolayı da bu şiddet içerikleri doğru kabul edilmektedir. Bir başka yazara göre, gazetelerdeki haberlerin sunuluş tarzını içeren manşetler, bunların yanına iliştirilen fotoğraflar toplumun bunları içselleştirmesine sebep olmaktadır. (T.C. Başbakanlık Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü, Ekim 2008:25)

Dünya'daki Genel Durum

Kadına karşı şiddet, sadece dünyanın bir bölümünü değil tamamını ilgilendiren bir sorun olduğu için Birleşmiş Milletler, Kadınlara Yönelik Şiddetin Önlenmesi Bildirgesi'ni yayımlamıştır. Bildirge'de kadınlara yönelik şiddet "... kadınlara fiziksel, cinsel, psikolojik herhangi bir zarar ve üzüntü sonucu doğuran veya bu sonucu doğurmaya yönelik özel yaşamda veya kamu yaşamında gerçekleşebilen her türlü davranış, tehdit, baskı veya özgürlüğün keyfi biçimde engellenmesidir." şeklinde tanımlanmıştır. Fakat ikinci maddede bu sayılanlar dışında başka bir şekilde de şiddete maruz kalınabileceğine işaret edilmiştir. (Mutlu Çocuklar Derneği, 2012:394) Bu bildirge dışında da birçok uluslararası metin gündeme gelmiş ve gündeme gelenlerin büyük bir kısmı kabul edilmiştir.

Bazı veriler kadına karşı şiddetin dünya çapında bir sorun teşkil ettiğini ve aslında bu durumun ne kadar vahim olduğunu net bir şekilde ortaya koymaktadır. Örneğin:

- Kenya'da en azından haftada bir kadın eşi veya erkek arkadaşı tarafından öldürülmektedir.
- Mısır'da kadınların %35'i evli oldukları dönemde eşlerinden dayak yemektedir.
- Yeni Zelanda'da her beş kadından biri, eşi ya da erkek arkadaşı tarafından dövülmekte veya fiziksel tacize maruz kaldığı belirtilmektedir. (T.C. Başbakanlık Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü, Ekim 2008:8-9)
- 2012 yılında öldürülen kadınların neredeyse yarısı samimi olduğu kişiler veya aile bireyleri tarafından öldürüldüğü tahmin edilmektedir.
- Dünya çapında yaklaşık 120 milyon kız (her 10 kızdan birinden biraz daha fazla) yaşamlarının bir noktasında cinsel ya da diğer zorla cinsel eylemleri yaşamıştır.
- ABD'de 8-11'inci sınıflar arasındaki (yaş aralığı 12-16) kızların %83'ü devlet okullarında çeşitli cinsel tacizlere maruz kalmaktadır. (UN Women:2014)

Bu örnekler ışığında durum değerlendirildiğinde ne kadar büyük bir problem ile karşı karşıya kalındığı görülmektedir. Yukarıdaki örneklere bakıldığında gelişmişlik düzeyi yüksek olsun veya olmasın her ülkede bunun ciddi bir problem teşkil ettiği aşikârdır. Fakat veriler incelendiğinde gelişmekte olan veya az gelişmiş ülkelerde bu durum daha ciddi boyutlara varmaktadır.

Türkiye'deki Genel Durum

Durum Türkiye açısından değerlendirildiğinde, sıklıkla kadına yönelik şiddette kültürel bazı değerler, örf-adetler yapılanlara gerekçe olarak gösterilmektedir. Bazı kültürel normlar ve bunlara bağlı uygulamalar kadınların konumlarını iyileştirmekte ve mevcut konumlarını güçlendirmekte iken, diğer bazı örf-adetler, dini metinleri yorumlayanların ve kendisine ilahiyat profesörü ya da ilahiyatçı(!) denen kişilerin yapmış olduğu yorumlar ve sahip olunan örf-adetler toplumda toplumumuzda kültürü oluşturan temel dinamiklerdir. Bunlardan ilki olan dini metin yorumları bazı kesimler tarafından metin üzerinden lâfzî olarak yapılmakta ve de bunun dışında yorum genellikle yapılmamakta ve yapılan yorumlar da kadınların aleyhine yapılmaktadır. Halkın ezici çoğunluğunun Müslüman olduğu bir toplumda dayanak olan kitap Kuran'da, erkeğin kadına şiddet uygulamasına imkân verilmekte, tarla niteliğine indirildiği bölümler bulunmaktadır. Günümüzde yapılan yorumlarda, ayet ve hadislerin o günün şartları dikkate alınmadan yorum yapıldığı için miras, dayak gibi konularda çağdışı durumlara zemin hazırlayan yorumlarla karşılaşmaktadır. Bu da dini referans alan kişilerin(!) şiddeti ve ye haksız uygulamaları dine dayandırarak meşru gösterme çabasına neden olmaktadır. (T.C. Başbakanlık Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü, Ekim 2008:31)

İkinci olan örf-adetlerde ise durum daha da vahimdir. Ülkemizde erkek sert, otoriter ve sınırsız özgürlüğü olan cinsiyeti; kadın ise uysal, anlayışlı ve sınırlı bir özgürlüğü olan cinsiyeti simgelemektedir. (Mutlu Çocuklar Derneği, 2012:390) Aynı zamanda toplumumuzda kadın ile ilgili olarak “saçı uzun, akli kısa”, “kadınlar duygusaldır”, “kadın dedikoducudur”, “eksik etek” gibi kalıp yargılar bulunmaktadır. Bu kalıp yargılar, sözü edildiği gibi, hem kadını sınırlı bir alana hapsedmekte hem de erkeğin kadına yönelik olan bakış açısını göstermektedir. (Mutlu Çocuklar Derneği, 2012:399) Ayrıca, “kız çocuğu dediğin dizinin dibinden ayrılmamalı”, “kızını dövmeyen dizini döver” gibi yargılar da kız çocuklarının sürekli olarak sınırlı bir alana hapsedilmesine ve erkeklerin sahip olduğu sınırsız özgürlükten mahrum kalmasına neden olmaktadır. “Kız çocuğu dışarıda fazla durmamalı”, “fazla gülmemeli”, “her istediğini giyinmemeli”, “her istediğini yapmamalı” vb. şeklinde yazması gayet uzun bir liste de kız çocukları ve kadınlar için olan değer yargılarını göstermektedir. (Mutlu Çocuklar Derneği, 2012:399-400) Bunlardan da anlaşılacağı üzere kadına yönelik bakış açısı genellikle negatiftir ve bu negatiflik kadının denetim altına alınmasına daha da önemlisi şiddete maruz kalmasına vesile olmaktadır.

Bu yargılar, kadının hor görülmesi, herhangi bir konuda eleştiri yapmasının istenmemesi, etrafında yer edecek arkadaşlarına ve bunlarla

kuracağı ilişkilerine bir sınır çekilmesi, istemediği cinsel davranışlara zorlanması, bulunduğu ortamda hizmetçi gibi muamele görmesi, bulunduğu toplulukta alay edilmesi, hakarete uğraması, okuma-yazmadan uzak tutulması, çalışmasına izin verilmemesi, doğurganlığının başkaları tarafından kontrol edilmesi, mirastan eşit derecede pay hakkına sahip olamaması vb. biçiminde uzatılabilecek şekilde yansımaları görülebilir. (T.C. Başbakanlık Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü, Ekim 2008:28)

Burada örnek olarak, uzun süre Türk basını meşgul eden Münevver Karabulut cinayeti için resmi bir makamın yaptığı açıklamada “kızlarına sahip çıksalarmış” (Ensonhaber, 2014) şeklindeki yorum; başka bir olay için bir ilahiyat profesörünün “dekolte kıyafet, taciz ve tecavüze davet çıkarır” (Haber Dükkanı, 2011) şeklindeki ifadesi; farklı bir zamanda “Müslüman ülke, tecavüz... fırsatçılığına soyunmayın. Amerika’da her iki dakikada bir kadın tecavüze uğruyor.” (t24, 2015) şeklindeki bir yazı; yine bir başka kimsenin “kadına şiddet demek konuyu büyütüyor” (Cumhuriyet, 2015) şeklindeki sözleri Türkiye’de kadına yönelik şiddet ile kültürün arasındaki yakın ilişkiyi net bir şekilde ortaya koymaktadır.

Kadına Karşı Şiddeti Önlemeye Yönelik Öneriler

Kadına karşı şiddetin bireysel ve toplumsal etkilerini azaltmanın veya ortadan kaldırmanın yolu egemen olan kültürden kaynaklanan bakış açısını değiştirmektir. Bunun için kültürü oluşturan temel bileşenler arasında yer alan işlevsel olmaktan uzak olan aile yapısı, inançlardan kaynaklanan ahlak anlayışlarının etkili olduğu toplumsal normlar ve buna bağlı gelişen toplumsal roller başta gelmektedir. (Mutlu Çocuklar Derneği, 2012:83) Toplumumuzda şiddet kavramı sadece fiziksel olarak düşünülmektedir. Bu da birçok konuda yanlış ve yetersiz çözüm önerilerinin getirilmesine, toplumun fiziksel olmayan şiddetleri meşru olarak görmesine neden olmaktadır. Bundan dolayı bu algının değiştirilmesi büyük bir önem taşımaktadır.

İlk olarak, yapılması gereken eğitim düzeyinin yükseltilmesi, bilinçli bir eğitim verilmesi ve kadınların –istatistiklere de yansıyan- düşük olan eğitim seviyesinin üzerine önemle eğilinmesi gerekmektedir. Eğitim, insanların davranış biçimlerine şekil veren bir süreçtir. Herkes gibi kadınlar da aldığı eğitimin etkisi ile ekonomik bağımsızlığını elinde tutmakta, kendini rahat bir şekilde toplum içinde ifade edebilmekte, toplumla bütünleştiği çerçevede şiddet görme ihtimali azalmakta veya gördüğünde güçlü bir şekilde ayakta durmaktadır. Son zamanlarda kamu tarafından düzenlenen, özel kurumların da zaman zaman destek sağladığı kız çocuklarının eğitimine destek amacıyla başlatılan “Kardelen”, “Baba Beni Okula Gönder” gibi isimlere sahip olan kampanyalar desteklenmelidir. Bunun yanında sadece kız çocuklarına yönelik

eğitim verilmesi yeterli değildir. Her ne kadar okul içinde bu eğitim verilse de bunun dıŐa yansımalarının sağlanması gerekmektedir. Trafik ve İlk Yardım derslerinde olduğu gibi kurallar sadece sınav kâğıtlarında yazılı kalmamalıdır. Bunun için de özellikle ebeveynlerin ve bunlar içinde de erkeklerin bilinçlendirilmesine, bunların da bir çeŐit eğitime tabi tutulmasına ihtiyaç vardır. Şiddet sorunu yaŐayanlara psikolojik destek sağlanmalıdır. (Mutlu ocuklar Derneği, 2012:399-400)

İkinci olarak, günümüzde topluma bir Őeyleri duyurmak için hatta yeri geldiğinde eğitmek için önemli bir iŐlev gören medyanın önemi büyüktür. Türk toplumu açısından ele alındığında yazılı ve görsel basın büyük bir etkiye sahiptir. Son zamanlarda yapılan dizi, film ve reklamlarda kadına yönelik Şiddet, Şiddet ğeleri arasında gizli olarak yer bulmaktadır. Aynı zamanda kadına yönelik Şiddetin meşru gösterecek içeriklere de zaman zaman yer verilmektedir. Bunlardan dolayı görsel ve yazılı basındaki bu Şiddeti meşru hale getirme alışkanlığından vazgeçilmelidir. Ayrıca yine bunlar aracılığı ile halka bir bilinç aŐılamasında bulunulmalıdır. (Mutlu ocuklar Derneği, 2012:523) Yine halkı bilinçlendirmesi, “toplumun aynası olması” gereken sanatçıların bu konu hakkında sanatsal çalıŐmalara el atması gerekmektedir. Sanat eseri derken yalnızca müzik akla gelmemelidir. Bunun içine heykel, resim, roman, tiyatro gibi eserler de dâhil edilmelidir.

nc olarak, devlet, sosyal ve hukuk devleti olma özelliğinden kaynaklanan sağlık, sosyal güvenlik gibi hakları kadınların etkin kullanımına sunmalı, onların yaŐama ve kiŐilik haklarına yönelik saldırılara karşı onları korumalı veya kendi haklarını arayabilmelerini sağlayacak mekanizmaları kurmalı ve onları kullanıma elveriŐli hale getirmeli. Bu bağlamda kadın sığınma evlerinin aktiviteleri artırılmalı, onlara finansal ve fiziki imkânlar sağlanmalıdır. Kendi bünyelerinde bulunan mağdurlara eğitim vermeli, onlara, eğer ekonomik destekleri yoksa bu desteğe sahip olabilmeleri için kurslarla meslek edindirme imkânları sunmalıdır. (Yıldırım, 1998:98)

Dördüncü olarak, devlet kurumlarının bu konu hakkında daha sağlıklı veriler elde etmesi sağlanmalıdır. Ayrıca bu veriler iŐıđında kısa, orta ve uzun vadeli programlar geliŐtirilmelidir. Sorun tek bir kaynaktan kaynaklanmadığı için devlet kurumları koordineli bir biçimde çalıŐmalıdır. Bu iŐ birliği, eğitim, çalıŐma, araŐtırma, proje hazırlama gibi alanlarda ilerlemelidir. Yapılan programda uluslararası deneyimlerden de yararlanılmalı, toplumda bunun uygulanmasını etkili hale getirecek mekanizmalar kurulmalıdır. Düzenli aralıklarla bu kontrol edilmeli, ortak amaca ne kadar yaklaŐıldıđı tespit edilmelidir. (Karal ve Aydemir, 2012:71)

Beşinci olarak, dini metinlerin yorumu yapılırken sadece lâfzî yorum yapılmamalı, bunun yanında günün şartları da gözetilmeli aynı zamanda yorumu yapılan metnin de ilk kez hangi şartlar altında meydana geldiği dikkate alınmalıdır. Burada örnek olarak "...Dik başlılığından endişe ettiğiniz kadınlara gelince: Onlara önce öğüt verin, vazgeçmezlerse yatakta yalnız bırakın ve bunlarla da yola gelmezlerse onları hafifçe dövün. Şayet size itaat ederlerse, onlara yüklenmek için bir sebep aramayın. Unutmayın ki üstünüzde çok yüce ve büyük olan Allah vardır." ayeti örnek olarak verilebilir. Sadece buna bakılarak kadına şiddete zemin hazırlanmamalıdır. Ayrıca kadına değer verildiğini gösteren hadisler sıklıkla gündeme getirilmelidir. Din adamlarının yetiştirildiği İmam-Hatip Liselerinde bu konuda yeterli bilgilendirme yapılmalı, çağın gerisinde kalmalarının önüne geçilmelidir.

Altıncı olarak şiddetin önlenmesi ile ilgili olarak erkeklerin yoğun bulunduğu askeri alanlarda askerlik görevini yerine getiren kişilere yönelik bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır.

Sonuç

Neticede, erkeklerin kadınlardan daha kıymetli olduğu algısı kadınlara yapılan tavır ve davranışlardan ortaya çıkmaktadır. Kadına karşı şiddet veya aile içi şiddetin oluşmasında ve yaygınlaşmasında kültüre dayalı olan bağlar etkilidir. En yaygın örnekler olarak belli kesimin düşüncelerini yansıtan; "gelinlikle girilen evden kefenle çıkılır", "kadının yeri, kocasının yanındır" gibi şiddetin korku aracı olarak kullanılması ve bunun karşı tarafa kabul ettirilmesi, "bu kadarlık dayağı herkes yer", "kocadır sever de döver de" gibi sözlerle şiddetin mağdurun düşüncelerine müdahale ederek meşru hale getirilmeye çalışılması şeklinde hareket ve söylemlerle kültürel olarak bir yapı oluşturulmakta veya olan bu yapı korunmaya çalışılmaktadır. Yine "kadının karnından sıpayı, sırtından sopayı eksik etmeyeceksin", "eksik etek dediğin yerinde durur, her işe karışmaz" gibi düşünceler kız çocukları veya kadınlar üzerindeki kalıp yargıları yansıtmakta, hem kadının sürekli olarak kontrol edilmesi gereken bir cinsiyet olması hem de şiddet kullanmanın gayet normal olduğu düşüncesi sürekli olarak kendini yenilemesine neden olmaktadır. (Mutlu Çocuklar Derneği, 2012:396-397)

Bu kısır döngünün kırılması için acil olarak eğitimde ileriye dönük adımların atılması şarttır. Bunun ilk yolu da okullarda öğrencilere bu bilincin aşılmasını sağlamaya çalışmaktır. Ayrıca sadece çocuklara değil, bunların ebeveynlerine de bu eğitimin verilmesi şarttır. Özellikle şiddeti uygulayanın erkek olduğu düşünüldüğünde bunlara yönelik eğitim verilmesi daha önemlidir. Sadece eğitim ile bunun önüne geçmek de imkânsızdır. Günümüzde kitle iletişim araçlarının ve bu bağlamda özellikle televizyonun

bu konuda aktif olarak kullanılması önemlidir. Her kitleye hitap eden programda az veya çok bu noktaya açık olarak temas edilmeli, bütün programlarda ise örtülü olarak bunun üzerinde durulmalıdır. Ayrıca gazetelerde yayımlanan haberlere dikkat edilmeli, şiddeti meşru gösterecek şekildeki içeriklerden kaçınılmalıdır. Kutsal kitapların yorumlanması bakımından ise güncel ve tutarlı yorum yapanlara yönelinmeli, çağdışı yorumlar getirenlere rağbet edilmemeli ve mümkün olduğu kadar bu tip yorum yapanlar gündeme düşürülmemelidir. Çeşitli sanatsal çalışmalarla kadına karşı şiddetin önlenmesi ile ilgili duyarlılık yaratılmalıdır. Bu sanatsal çalışmaların içine müzik, resim, heykel gibi sanatın bütün dallarının harekete geçirilmelidir.

Kaynakça

Kitap:

Karal, D., & Aydemir, E. (2012). *Türkiye'de Kadında Yönelik Şiddet*. Ankara: Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu.

Mutlu Çocuklar Derneği. (2012). *Uluslararası Katılımlı Kadın ve Çocuğa Karşı Şiddet Sempozyumu Bildirim Kitabı* (Cilt I). İstanbul: Mutlu Çocuklar Derneği Yayınları.

T.C. Başbakanlık Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü. (Ekim 2008). *Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet*.

T.C. Başbakanlık Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü. (2008). *Kadının Statüsü ve Kadınla İlgili Gerçekler*. Ankara.

Yıldırım, A. (1998). *Sıradan Şiddet*. İstanbul: Boyut Matbaacılık A.Ş.

Web Sitesi:

UN Women. (2014, Ekim). 10 28, 2015 tarihinde <http://www.unwomen.org/:http://www.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/facts-and-figures> adresinden alındı

Gazete Haberi:

Cumhuriyet. (2015, Temmuz 10). Ekim 2015, 28 tarihinde http://www.cumhuriyet.com.tr/:http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/319261/Sare_Davutoglu__Kadina_siddet_buyutuluyor.html adresinden alındı

Ensonhaber. (2014, Ekim 14). Ekim 2015, 28 tarihinde <http://www.ensonhaber.com/>: <http://www.ensonhaber.com/munevver-karabulut-cinayeti-zengin-cocuk-fakir-kiz-2014-10-10.html> adresinden alındı

Haber Dükkanı. (2011, Şubat 16). Ekim 2015, 28 tarihinde <http://www.haberdukkani.com/>: <http://www.haberdukkani.com/detay.php?id=25027> adresinden alındı

t24. (2015, Şubat 15). Ekim 2015, 28 tarihinde <http://t24.com.tr/>: <http://t24.com.tr/haber/yeni-safak-yazarindan-ozgecan-yorumu-amerikada-da-oluyor-cenenizi-kapatin,287273> adresinden alındı